

ЦЕНТЪР
ЗА РАЗВИТИЕ
НА ЧОВЕШКИТЕ
РЕСУРСИ

ГД Образование и култура

Секторна програма
„Еразъм”

***ЕРАЗЪМ ВЪЗМОЖНОСТИТЕ
ЗА БЪЛГАРСКИТЕ СТУДЕНТИ***

Секторна програма „Еразъм”

Секторна програма „Еразъм” е насочена към висшето образование. От 1987 година тя дава възможност на студенти и преподаватели от Европа да осъществяват академичен и културен обмен за определен период от своето следване или работа. До този момент близо 2 000 000 студенти и над 100 000 преподаватели са имали възможността да се възползват от европейската инициатива „Еразъм”.

В секторна програма „Еразъм” може да участва всеки университет, който е от държава член на Европейския съюз или от държавите Исландия, Лихтенщайн, Норвегия, Турция, Македония, Хърватска. Пълноправни участници в програмата са тези университети, които притежават Университетска харта „Еразъм”, предоставена им от Европейската комисия. За да могат висшите училища да изпращат своите студенти и преподаватели (служители) в партниращите им университети, е необходимо да бъдат сключени двустранни споразумения, които гарантират сътрудничеството по програмата.

Кандидатстване

Студентите кандидатстват към *Еразъм* офиса на своя университет. На Интернет страницата на висшето училище и в *Еразъм* офиса, на разположение е следната информация:

- Университети партньори;
- Правила за селекция на кандидатите;
- Изисквания към кандидатите;
- Срокове за кандидатстване;
- Резултати от селекция;
- Лица за контакт.

Изисквания към кандидатите

Всеки университет определя собствени критерии за селекция и подбор на студентите, като спазва правилата за публичност и прозрачност. Най-често използваните критерии са висок успех, владение на езика на страната, в която ще се проведе обучението, и добра мотивация.

Адресите на всички български висши училища, които притежават Университетска харта Еразъм, могат да бъдат открити на Интернет адрес: www.hrdc.bg

Еразъм възможностите за студенти

Всеки студент на *Еразъм* университет има следните индивидуални възможности за студентска мобилност по програмата:

**Студентска мобилност
в европейски университет**

Обучение

Практика

**Интензивни езикови
курсове „Еразъм”**

В рамките на висшето си образование студентите имат следните *Еразъм* възможности, всяка от които могат да ползват **само по веднъж**:

**Един грант за *Еразъм*
мобилност с цел обучение**

**Един грант за *Еразъм*
мобилност с цел практика**

Общият период на двата *Еразъм* гранта не може да бъде по-дълъг от 24 месеца.

Секторна програма „Коменски” - възможностите за студенти

Асистентски стаж

Секторна програма „Коменски” на Програмата „Учене през целия живот” също предлага възможности за студентите и за наскоро завършилите своето висше образование. Участници в дейността Асистентски стаж на секторна програма „Коменски” могат да бъдат:

- Студенти, намиращи се в процес на обучение, което води до придобиване на преподавателска квалификация;
- Завършили бъдещи учители, които все още не са упражнявали учителската професия.

Подпомаган от опитни учители, стажантът практикува и периодът на стажа може да му помогне да реши дали учителската професия е подходяща за него. Пред Асистента се откриват следните възможности:

- да придобие повече познания за европейското измерение на преподаването и ученето;
- да повиши нивото си на владеене на чужди езици;
- да обогати знанията си за другите европейски държави и образователни системи;
- да опознае отблизо културата на друга европейска страна;
- да усъвършенства чуждоезиковите си умения.

Студентите подават документи за кандидатстване във висшето училище, в което учат, и което организира селекцията. *Останалите кандидати* подават формулярите директно към Националната агенция (ЦРЧР). Кандидатстването става един път годишно.

Студентска мобилност с цел обучение

Студентите на всеки университет, притежаващ Харта „Еразъм“, имат възможност да проведат част от обучението си в университет в друга европейска държава. Чрез дейността *Студентска мобилност с цел обучение* се популяризира сътрудничеството между институции и се обогатява образователната среда на приемащите висши училища. Тази дейност допринася и за развитието на добре квалифицирани млади хора, които са бъдещи специалисти, и които притежават международен опит и отворено съзнание. В края на престоя в чужбина приемащото висше училище предоставя на студента и на изпращащия университет академична справка, потвърждаваща изпълнението и резултатите на съгласуваната програма.

Студентската харта „Еразъм“ определя правата и задълженията на *Еразъм* студентите.

Студентска мобилност с цел обучение в детайли

- Възможност за *Еразъм* обучение – при записана поне втора година от следването.
- Продължителност на *Еразъм* обучението – от 3 до 12 месеца.
- Пълно академично признаване – признаване на резултатите от *Еразъм* обучението съгласно индивидуалното Споразумение за обучение.
- Освобождаване от академични такси в приемащия университет.
- Запазване изплащането на всички национални стипендии или заеми на *Еразъм* студентите по време на престоя в чужбина.
- Финансова подкрепа (грант) за периода на мобилността.
- Възможност за езикова и културна подготовка за *Еразъм* периода посредством участие в Интензивни езикови курсове „Еразъм”.
- Студентът не е освободен от заплащане на дължимите такси в изпращащия университет.
- Студентите със специални потребности могат да кандидатстват за специфичен грант, след като бъдат одобрени за мобилност.

Студентска мобилност с цел практика

Тази дейност дава възможност на студентите да проведат период на практическо обучение в предприятие или организация в друга страна участничка в Програмата „Учене през целия живот“.

Студентската мобилност с цел практика предоставя възможност на студентите да развият специфични, включително езикови умения, и да повишат знанията си за икономическата и социалната култура на съответната страна в контекста на трудовия опит.

Приемащи организации за студентските практики могат да бъдат предприятия, обучителни центрове, изследователски центрове и други организации, включително висши училища.

Мобилност с цел практика **не може** да бъде осъществявана в институции, работещи към ЕС; в организации, администриращи програма на ЕС; в дипломатически представителства на страната, от която е студентът.

Студентска мобилност с цел практика в детайли

- Възможност за *Еразъм* практика – при записана поне втора година от следването.
- Продължителност на практиката – от 3 до 12 месеца.
- Пълно академично признаване – признаване на резултатите от *Еразъм* практиката съгласно индивидуалното Споразумение за практика; вписване на периода на мобилността в Дипломното приложение.
- Запазване изплащането на всички национални стипендии или заеми на студента по време на престоя в чужбина.
- Финансова подкрепа (грант) за периода на мобилността.
- Възможност за езикова и културна подготовка за *Еразъм* периода посредством участие в Интензивни езикови курсова.
- Споразумението за обучителна практика включва „Ангажимент за качество”, определящ правата и отговорностите на всички страни, които имат отношение към практиката.
- Студентът не е освободен от заплащане на дължимите такси в изпращащия университет.
- Студентите със специални потребности могат да кандидатстват за специфичен грант, след като кандидатурите им бъдат одобрени.

Интензивни езикови курсове „Еразъм“

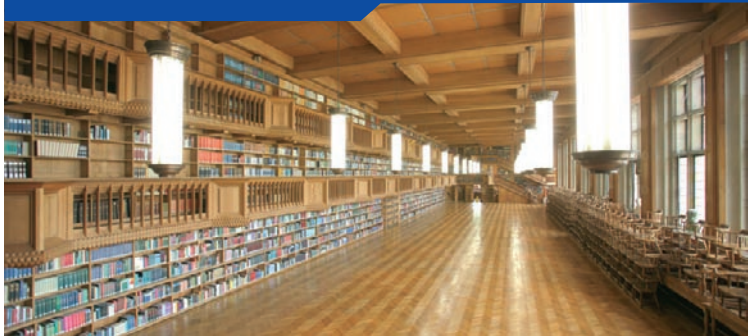
Интензивните езикови курсове „Еразъм“ са предназначени само за *Еразъм* студентите, които ще осъществят своята *Мобилност с цел обучение* или *Мобилност с цел практика*.

Интензивните езикови курсове „Еразъм“ са специализирани, предхождащи периода на мобилността курсове по малко изучавани европейски езици. Организирант се в страните, където тези езици се говорят.

Курсовете се провеждат в следните 23 страни: Белгия (фламандската общност), България, Гърция, Дания, Естония, Исландия, Италия, Кипър, Латвия, Литва, Малта, Норвегия, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Словения, Турция, Унгария, Финландия, Холандия, Чехия и Швеция.

Интензивни езикови курсове „Еразъм“ в детайли

- Продължителност на Интензивните езикови курсове – от 2 до 6 седмици (общ минимум 60 учебни часа и поне 15 учебни часа на седмица).
- Кандидатстване – чрез изпращащия университет.
- Грантът за участие в Интензивен езиков курс „Еразъм“ се отпуска и изплаща от Националната агенция по Програма „Учене през целия живот“, след получаване на потвърждение от организиращата курса институция.
- Студентите не заплащат такса за участие.

Магистърска програма „Еразмус Мундус”

Магистърските програми „Еразмус Мундус” са организирани съвместно от университети от поне три различни европейски държави. Университетите кандидатстват към Европейската комисия, която одобрява самите програми, като поддържа на Интернет страницата на Комисията електронен каталог с приетите програми - http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/projects/index_en.html . Учебната програма включва задължителен период на обучение в поне две от държавите, представени в консорциума, като може да съдържа и стаж.

Програма „Еразмус Мундус” в детайли

- *Еразмус Мундус* студент може да бъде всеки студент, завършил първата степен на следването си.
- Пълни стипендии за обучение на студенти от европейски и т.нар. трети страни.
- Съвместни, двойни или множествени образователно-квалификационни степени, признати или акредитирани от съответните страни.
- Възможност за изучаване на най-малко два европейски езика, говорими в държавите членки, в които са разположени университетите, участващи в избраната програма „Еразмус Мундус”.
- Кандидатстване – студентите кандидатстват за стипендии към университета, координатор на консорциума.

РОЛЯТА НА НАЦИОНАЛНАТА АГЕНЦИЯ

Центърът за развитие на човешките ресурси е Националната агенция за България по Програма „Учене през целия живот“ (2007-2013).

Националната агенция играе важна роля в практическото изпълнение на Програмата, като администрира децентрализираните дейности в целия проектен цикъл:

- разпространява информация за дейностите на Програмата;
- приема и регистрира кандидатурите;
- организира селекцията;
- сключва договори с успешно преминалите селекцията кандидати;
- извършва плащанията по договорите;
- извършва мониторинг и консултации на финансираните проекти;
- приема отчетите по тези проекти;
- организира дейности за разпространение и валоризация на резултатите от успешни проекти.

Издание на
ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ
Национална агенция на
Програма „Учене през целия живот“
София 1000, ул. „Граф Игнатиев“ 15, ет.3
тел.: (02) 9155 010; факс: (02) 9155 049
hrdc@hrdc.bg; www.hrdc.bg

Приемно време:
вторник и четвъртък от 14.00 ч. до 17.00 ч.

Издание август 2009

ЦЕНТЪР ЗА РАЗВИТИЕ
НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ
Е СЕРТИФИЦИРАН ПО
СТАНДАРТ ISO 9001:2000

Този проект е финансиран с подкрепата на Европейската комисия.
Настоящата публикация отразява единствено възгледите на авторите и Комисията не носи отговорност за начина, по който може да бъде използвана съдържащата се информация.